

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 27

KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 16, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Dieno laisvimai

Lith. Bibliog. Service
602 Harvey Street

J. B. Matthews rezignavęs senato subkomiteto priešamerikoniškai veiklai tirti bendradarbio vietos. Ji buvo nusamdęs komiteto pirmininkas senatorius Joseph R. McCarthy, kaip prieškomunistiškos veiklos tyrinėjimo ekspertą. Matthews sukėlė prieš save didelę audrą savo straipsniu išspausdintu American Mercury magazine, kur jis tarp ko kito išsireiškė, kad "didžiausią paskirą grupę, remiančią Jungtinių Valstijų komunistų aparatą, sudaro protestonų dvasiškiai". Pats prezidentas Eisenhower papeikė Matthews už tokią ataką "pažeidžiančią laisvės ir padarumo principus". Suprantama, dėl vieno kito komunistų simpatizatoriaus ar bendradarbio netinka mesti dėmę visiems protestonų dvasiškams. Tai nelogiška ir neteisinga. Tokios audros aki-vaizdoje, senatorius McCarthy turėjo Matthews'o rezignaciją priimti.

Liepos 10-tą Washingtono prasidėjo 3-jų didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija. Dalyvauja John Foster Dulles, sergantis Anglijos ministras Eden pavaduoja lordas Salisbury ir prancūzų ministras George Bidault su jų patarečiais. Darbotvarkė 4-riū didžiųjų konferencijos reikalai, Korėjos, Indo-Kinijos, rytinės Europos sukilimų, riaušių, Vokietijos suvienijimo ir kitos problemos. Ar ši konferencija duos ką gero—netrukus paaiškės. Svarbiausias jos uždavinys turėjo būti išsiaiškinti problema ir susitarti vakariečių vieningumą, kurs taip reikalingas pasaulinės taikos įgyvendinimui.

Pennsylvanijos valstybės užsienio karų veteranų konvencija, įvykusi pereiną savaitę Philadelphiaje, tarp kitų svarstymų ir nutarimų, priėmė rezoliuciją reikalaujančią uždaryti komunistų partiją. Rezoliucijoje, kuri pasiūta prezidentui Eisenhower, U. S. kongresmenams, republikonų ir demokratų partijų nacionaliniams pirmininkams, nurodoma, kad komunistų partija nėra ta prasme politinė partija, kaip kad amerikiečiai supranta, bet svetimos valstybės (Kremliaus) padaras ir jos agentūra kovoti ir griauti šios šalies konstitucinę tvarką.

Amerikos Darbo Federacijos ir CIO prezidentai George Meany ir Walter Reuther, kurių du atstovauja U. S. organizuota darbininkija. Pasaulio Laisvų Unijų Konferencijoje Stockholme, pasiuntė prezidentui Eisenhower prašymą įteikti Jungtiniams Tautoms skundą prieš Sovietų Rusiją už žmoniškumo teisių laužymą, už darbininkų persekiojimą, taipgi raginant vyriausybę darbuotis pagrįstais laisvų rinkimų įvedimą ir Vokietijos suvienijimą. Prezidentas Eisenhower padėjo darbininkų vadams už jų kilnias pastangas ir pasižadėjo pasiūlymus remti.

ALRK Moterų Sąjungos jubiliejinis (25-tas) seimas įvyks rugpjūčio 17-20 dienomis, 1953, Cicero, Ill. Sąjungos vadovybė ir kuopos uoliai rengiasi prie seimo, kuris bus atžymėtas netik sesijomis, bet iškilmingomis pamaldomis, bankietu ir kitomis pramogomis. Moterų Sąjunga įsteigta 1914 metais. Per 39 metus ji daug nuveikė savišalpos, religinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityse.

STEVENSONO IR JO PALYDOVŲ PRIETKYKIAI BERLYNE

Berlynas.—Liepos 11-tą demokratų partijos vadas buvęs kandidatas U. S. prezidento vieton, Adlai E. Stevenson, besilankydamas Berlyne, su palydovais įvažiuo į Sovietų kontroliuojamą sektorių. Fotografuojant buvusio diktatoriaus Adolfo Hitlerio valdžios suaukintus rūmus, tuoj atsirado policistai, kurie 30 minučių išlaikė Stevensoną ir jo palydovus grąšindami sušaudyti, jeigu jie mėgintų pasprukti.

Vėliau Stevensonas, kurs yra pagarsėjęs savo idomiais posakiais, taip išsireiškė: "Juokingas dalykas kuomet raudonasis policistas pasakęs nesijudinti, arba sausias, aš nepasijudinau".

Netrukus policistai gavo įsakymą iš aukštesnių komisarų ir suimtuosius paleido.

Kartu su Stevensonu raudonųjų suimti buvo majoras Edward K. Lumpkin—U. S. aukštosios komisijos Berlyne ofiso direktorius. Cecil B. Lyon, Stevenson asmeninis patarečias William Blair, "Look" magazino atstovas William Atwood, kurs kartu su Stevensonu dalyvauja pasaulinėje kelionėje, Mrs. Atwood ir Stevenson švogeris Ernest Ives.

Raudonieji prieš paleidžiant suimtuosius iš jų aparatų išėmė filmas, vienok pačias kameras sugrąžino.

Stevensonas po to išsireiškė, kad tai yra žymiausias jo prietkykis Vokietijoje. "Tai buvęs tikrai įdomus gyvenimo vaizdelis už geležinės uždangos.

PIETINĖ KORĖJA SUTINKA KOOPERUOTI SU U. S.

Tokyo.—Liepos 12-tą paskelbta, kad pietinės Korėjos prezidentas Syngman Rhee pasižadėjęs kooperuoti su U. S. ir Jungtinėmis Tautomis Korėjos karo užbaigimui, kurs jau užsitęsė virš trijų metų.

Amerikiečiai šiam kare turi virš 130,000 aukų, tarp kurių 25,000 žuvusių.

Asmeninis prezidento Eisenhower atstovas, valstybės sekretoriaus padėjėjas Walter S. Robertson virš dviejų savaitų praleido bekonferuodamas su Rhee ir kitais pietinės Korėjos vadais iki pasiektas sutarimas. Pietinės Korėjos vadai griežtai reikalavo, kad pietinė ir šiaurinė Korėja būtų suvienytos, visi kinečių kareiviai iš Korėjos teritorijos ištraukti, visi karo belaisviai, nenorintys grįžti į savo namus, būtų paleisti. Nelaukdami iki Jungtinių Tautų autoritetai išspręs tokių belaisvių klausimą, pietinės Korėjos vyriausybė apie 27,000 paleido iš stovyklų. Toks pasielgimas sujaudino ne tik komunistus, bet ir Jungtines Tautas, vienok Rhee ir jo vyriausybė laikėsi savo nusistatymo.

Pranešama, kad Washingtono autoritetai ir pietinė Korėja sutarė laikyti paliaubų sutartį negaliojančia jeigu komunistai trukdytų Korėjos suvienijimą. Washingtonas taipgi pažadėjęs savitarpinį apsigynimo pakta su pietine Korėja ir ekonominę pagelbą karo nusiaubtos šalies atstatymui.

RAUDONIEJI SU PIKTUMU ATMETĖ AMERIKIEČIŲ PASIŪLYMUS

Berlynas.—Liepos 11-tą rytinės Vokietijos komunistinė vyriausybė su piktumu atmetė U. S. prezidento Eisenhowerio pasiūlymą pristatyti 15-kos milijonų dolerių vertės maisto badanjančių rytinės Vokietijos gyventojų šalpai.

Raudonųjų vadai šį amerikiečių pagelbos pasiūlymą laiko provokacija ir įžeidimu. Esą Eisenhoweris po šalpos priedanga nori suorganizuoti amerikiečių šniū tinklą Sovietų zonoje. Beje, ir už birželio 17-tos sukilimus ir riaušes raudonieji komisarai kaltę sumetė amerikiečiams ir kitiems vakariečiams.

Nežiūrint kaip komisarai beaiškintų amerikiečių šalpos pasiūlymą, jie jokiū būdu negali užslėpti tikros padėties. Patys vokiečiai ir užsienis gerai žino, kad ten milijonai žmonių kenčia bada ir reikalingi pagelbos.

ŽVILGSNIS Į LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJOS ATEITĮ

Mūsų tikslas, kad Vasario 16 gimnazija būtų ne vien tik Vokietijos lietuvių, bet mažiausiai Europos, jei ne viso pasaulio, lietuvių gimnazija. Kiekvienas lietuvis turėtų skaityti sau už garbę, kad jo vaikas, nors ir trumpą laiką, toje gimnazijoje būtų buvęs. Mes ryžomės įsigyti tai gimnazijai padarius patalpas tikėdamiesi, kad ji taps mūsų bendruomeni ypatinga lietuviškumo sąvoka.

Todėl mūsų sickimas yra, kad Vasario 16 Gimnazija būtų ne vien švietimo institucija, kaip kitos gimnazijos, bet tikra lietuviškos akademija, kurioje jaunimas būtų ne tik mokslinamas, bet paruošiamas dirbti Lietuvai. Auklėjimo momentą mes norėtume ypatingai šioje gimnazijoje pabrėžti. Todėl mes stengsimės sutraukti jon galimai stipresnes pedagogines-visuomenines pajėgas. Mes tikime, kad savuose namuose bus sudarytos sąlygos jiems atsikviesti iš kitų kraštų ir kad į tą kvietimą lietuviškos reikalams jautrus tautiečiai atsilieps ir atsizadės, jeigu bus reikalas, didesnės materialinės naudos, pasiūšędami jiems patiems mielesniam vaikučių auklėjimo ir mokslinio darbu.

Gimnazijos visuomeninio auklėjimo ir mokslo lygis turėtų būti augstas. Svetimų kalbų dėstymas turėtų būti laikui bėgant suderintas su gimnazijos užsiimamais. Kitų kraštų lietuvių vaikams tų kraštų kalbos galėtų būti dėstomos papildomai seminaruose, kad tiems vaikams po kuro laiko grįžus į atitinkamą kraštą, mokslas nesutrukdytų ir kad jie būtų neatsilikę nuo to krašto mokinių.

Nustatant šitokias ateities gaires, kurios dabar gal atrodytų per drąsios ir nerealaus, nebus sutrukdytas natūralus gimnazijos augimas, bet bus tik numatytos galimybės, kurių vykdymą diriguos pats gyvenimas.

Kalbėdami apie gimnazijos ateitį, mes neužmirštame, kad jos gyvybė ir jos augimas priklauso nuo lietuvių bendruomenės dosnumo, nuo to, kaip ji vertins gimnazijos veiklą mūsų tremties buityje. Su dideliu dėkingumu prisimename tūkstantis tautiečių, kurių širdyje tebedeganti tėvynės meilė ir meilė savajai tautai paskatino juos remti gimnaziją materialiai, o svarbiau materialinę paramą lydėti tarimo ir padrasinimo žodžiais.

Ypatingai esame dėkingi gimnazijai remti būreliams ir jų pasiūventusiems vadovams, kurie nenuilstamai remia mūsų gimnaziją. Taip pat gili padėka priklauso ir didžiajai Amerikos lietuvių šalpos organizacijai—BALFui, kuris savo dosnėmis aukomis žymiai prisideda prie gimnazijos materialinės padėties sustiprinimo.

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija yra ne tik lietuvių tautos gyvenimo paminklas, bet ir tūkstančių mūsų tautiečių sukauptos tėvynės meilės, pasiilgimo ir vilties židyns.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba
Hannover'is,
1953 m. birželio 15 d.

K. Verax-Čibiras yra atidavęs spaudai savo naują knygą "El Imperio del Genocidio" ("Genocido Imperija").

KUO MES ESAME KALTI?

"Lubecker Freis Presse" Nr. 135/1953 įsidėjo platų pranešimą, pavadintą "Baltai apeliuoja į pasaulio sąžinę". Pranešime pažymima, kad 1000 Lubecke gyvenančių baltų drauge su kitais po visą pasaulį išsklaidytais tautiečiais, minėdami tragiškuosius birželio įvykius, renka parašus į Jungtines Tautas, apeliuodami, kad sustabdytų jų kraštuose vykdomą tautžudybę. 1941 m. tikrai per vieną naktį (iš birželio 13 ir 14) buvo iš Pabaltijo valstybių deportuota 64,000 žmonių. Kaip iš grįžusių vokiečių belaisvių, susitikusių su daugeliu išvežtųjų priverstinio darbo stovyklose, pasakojimų paaiški, iš 1941 m. deportuotųjų bus ligi šiol gyvy išlikusių ne daugiau kaip 2%. Šitie baisūs faktai ir verčia Vakarų pasaulį gyvenančius lietuviškus baltus statyti klausimą: "Kuo dėl visko mes esame kalti?" ir iš naujo apeliuoti į laisvojo pasaulio sąžinę, kad nors kartą būtų visiems tiems žiauriamams padarytas galas. Dėl to birželio mėnesio deportacijos yra pabaltiečiams virtusios tautinė liūdesio diena. E.

KALBA APIE TAİKĄ O RUOŠIASI Į KARĄ

Vis dėlto esama tam tikrų dėjančios įtampos žymiu, nepaisant visu oficialių kalbų apie taiką. Vokiečių spauda skelbia, kad Ryt. Vokietijoje jau 4 mėnesiai veikia laikoma didžiausioji paslaptis specialie komisija, kuri tikrina fabrikus ir svarbesnes įmones, nustatinėdama, ką karo ar panašios įtampos atveju tektų demontuoti ir kuo skubiausiai perkelti į saugesnes vietas. Iš pačių patikimųjų slapta sudaromos "demontažui vykdyti grupės", kurios, gavusios įsakymą, turi tučiuojau perkraustyti mašinas. E.

RENKA ŽINIAS APIE ARKIVYSKUPĄ JURGĮ MATULEVIČIŲ

Romos vikaro kardinolo Mica-ros išleistu ediktu pranešama tikintiesiems, kad Romos bažnytiniam tribunole yra pradėta arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus beatifikacijos byla. Juo tikintieji įpareigojami prisūsti šiam tribunolui ar tiesiogiai kardinolui visus arkivyskupo Matulevičiaus raštus, laiškus ir visa kita apie jo asmenį. Ediktas bus paliktas išskabintas visose Romos bažnyčiose du mėnesius. E.

Iš Kolumbijos pranešama: Lietuvių Katalikų Komiteto ir Kolumbijos Lietuvių Bendruomenės narių kun. Myk. Tamošiuo, kun. Nikodemo Salduko ir dr. Stasio Siručio pastangomis ir intervencija pagaliau birželio 10 d. Kolumbijos vyriausybė sutiko oficialiai pripažinti ir tvirtinti Lietuvos Konsulatą Kolumbijoje. Lietuvių kolonijos Kolumbijoje džiaugiasi šiuo politiniu laimėjimu Lietuvos naudai.

Šveicarų "Neue Zur Zeitung" rašo, kad Estijoje, kaip ir kitose Pabaltijo respublikose, komunistinės vyriausybės pertvarkytos Maskvos pavyzdžiu. Karo ministerija pakrikštyta "krašto gynybos ministerija", o naujoju vidaus reikalų ministru paskirtas ukrainietis Moskalena yra pavadęs Estijoje deportacijas; anksčiau deportacijomis jis pasižymėjo Ukrainoje ir Sibire.

Amerikiečių AP agentūros pranešimu, Amerikos Balso veikla Europoje, tarp jų ir lietuvių kalba, nutarta sustiprinti, nors šiaip Amerikos Balso etatai Amerikoje ir biudžetas šmarkiai apkarpyti.

VYKDOMOJI TARYBA POSĖDŽIAUJA

PER PIRMUOSIUS PENKIS ŠIŲ METŲ MĖNESIUS SUSIVIENIJIMO TURTAS PADIDĖJO \$41,868.76

TARYBA KVIECIA ORGANIZACIJOS VEIKEJUS PADARYT NAUJĄ PRIEŠSEIMINĮ VAJŲ KUO SEKMINGIAUSIU

Trečiadienį, liepos 15-tą, Susivienijimo centro patalpose prasidėjo pusmetinis Vykdomosios Tarybos susirinkimas, kuris tęsis tris dienas.

Susirinkime dalyvauja dvasios vadas kun. Jonas F. Baltusevičius, prezidentas Leonardas Šimutis, vice prezidentas adv. Jonas J. Grigalius, sekretorius Vincas T. Kvetkas, izdininkas Petras J. Karašauskas, izdo globėjai—Leokadija Zemaitytė ir Vincas Abromaitis, daktaras kvotėjas dr. Wm. Kriksčiūnas; taipgi redaktorius Matas Zujus.

Centro sekretoriaus ir izdininko paruošti ir peržiūrėti finansiniai raportai parodo, kad per pirmuosius 1953 metų penkis mėnesius bendras Susivienijimo turto padidėjo \$41,868.76. Tas parodo, kad mūsų Susivienijimas finansiniu atžvilgiu nuolat tvirtėja.

Raportai taipgi parodo, kad per paskutinius penkis mėnesius pravesas taip vadinamas specialus naujų narių vajus buvo sėkmingas. Iš viso įrašyta 212 naujų narių su bendra \$185,250.00 apdrauda. Daugiausia naujos apdraudos įrašė 179 kuopos, East St. Louis, Ill., organizatorius Matas S. Kimutis, toliau seka 265 kuopos, Detroit, Mich., organizatorius Matas Simonis; 101 kp., Chicago, Ill., organizatorė Ursulė Lipčienė, 94 kp. So. Boston, Mass., organizatorius Stasys Jakutis, 155 kp., Scranton, Pa., organizatorius Petras Talkevičius, Valys Vitkus ir 22 kp., Kenosha, Wis., organizatorius Vladas Skirmuntas.

Visi organizatoriai, specialio vajuos laikui prirašę naujos apdraudos nemažiau \$5,000, šalia reguliarių komisių gavo specialias premijas. Vykdomoji Taryba pareiškė savo nuoširdžią padėką ir didelį įvertinimą visiems specialio vajuos darbuotojams.

Siame susirinkime plačiai svarstyti naujo priešseiminio vajuos reikalai. Kaip jau pereinam numerį buvo paskelbta, naujas vajuos prasidėjo su liepos 1-ma užsibaigs gegužės 31, 1954. Pravedant šį vajuos didžiausias dėmesys bus kreipiamas į jaunomę. Kuopų vadovybės ir organizatoriai kviečiami talkon įrašyti kuo daugiausia jaunųjų ir sudaryti galimybės sporto ir meno talentams dalyvauti seiminiam sąskrydy Chicagoje ir parodyti savo gabumus įvairiose rungtyne.

Susirinkimo darbotvarkė yra daug kitų svarbių organizacijos reikalų ir problemų. Plačiau apie svarstyamus ir nutarimus paduosime sekančiuose numeriuose.

MIELI TAUTIEČIAI!

Lietuvos Jaunimas Vokietijoje Kreipiasi į Jus

Atėjo vasara. Vokiečių vaikiai buriais nukloja visa Vokietija savo jaunimo stovyklomis. Jie namie. Jie turi savo valdžios ir socialines globos įstaigas, kurios rūpinasi savo jaunimu.

Mes, lietuviškas jaunimas Vokietijoje, neturime savo valdžios su pilnu izdu, kuris galėtų mus paremti. Bet mes norime taip pat stovyklauti, mes norime nors 2-3 savaitėms atsipalaidoti nuo slopančių barakų aplinkos; mes norime atvirame ore pasisemti sveikatos ir lietuviškos nuotaikos.

Jau atėjo laikas pradėti stovyklą, o mes neturime jai lėšų. Mes kreipėmės į savo geros širdies broliukus ir segutes padėti mums. Kiek jų jėgos leido, jie padėjo mums, bet iki šiol gautos paramos neužtenka.

Dabar mes kreipiamės į visą plačiąją lietuvių visuomenę. Į tėvelius, mamutes, buvusius skautus, mes, mūsų buvusius mokytojus, į visus tuos, kurie dar nepamiršo jų Vokietijoje išgyventą vargą ir į visą mūsų seną išciviją Amerikoje, kuri visada taip jautriai atsiliepdavo į lietuviškuosius reikalus.

Jaunimo ir vargstančių globejas BALFas žadėjo parinkti aukų ir padėti visoms jaunimo stovykloms, o mes Jam ir Jums, mieli aukotojai, pasižadame aug-

ti gerai lietuviškais ir lietuviškas temis ir jusų atkū neužmiršti.

Tad dar kartą prašome: padėkite lietuviškajam jaunimui stovyklauti. Ir padėkite greitai! Nes, kol Jus skaitysite šį mūsų prašymą, viena stovykla jau bus prasidėjusi, o tuoj po jos seks kitos trys. Mes gi neturime pinigų, gi be pinigų nėra maisto, o Jus žinote, kad atvirame ore pabėgiojus, padinavus ir padirbėjus labai norisi valgyti.

Mes prašysime gerojo Dedės BALFo, kad jis pradžia paskolintų, o Jus, tėveliai, nepykite už tai ant mūsų ir BALFui viską gražinkite. Ir su kaupu, kad ir kitiems užtektų.

Acū Jums!

Visas aukas stovykloms siųskite per BALFą adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

A. Venclauskas, Lietuvių Skautų Brolijos Vokietijos Rajono Vadeiva

Vieno vaiko stovyklavimas 20 dienų kainuos apie \$12.00. Apie 100 vaikų jau galės stovyklauti, nes visuomenė jiems jau sudėjo aukų. Reikia dar aukų dėl 300 vaikų. Padėkite ir tiems vaikams pastovyklauti.

BALFo Centras

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

BERIA PAŠALINTAS

Penkioliką metų vadovavęs šlykščiai Sovietu slaptai ir viešajai policijai, išžudžiusiai milijonus nekaltų žmonių, komunistas Nr. 2—Lavrenty P. Beria—pašalintas iš vietos, padėtas kalėjiman ir laukia teismo.

Beria Sovietų aukščiausios tarybos prezidiume apkalto pats Stalino numylėtinis premjeras (komunistas Nr. 1) Georgi M. Malenkov, kaip "internacionalistinių imperialistų agentą, komunistų partijos ir Sovietų liaudies priešą". Prezidiumas be atidėliojimų nusprendęs Beria pašalinti iš vidaus reikalų komisaro ir iš premjero pavaduotojo vietos, taipgi iš komunistų partijos ir atidavė aukščiausio teismo nuožūrai. Žinant Sovietų teismo procedūrą ir griežtumą, Berios likimas yra išspręstas.

Mirus raudonajam carui Stalinui, vyriausybės priešaky atsistojo triumviratas iš Malenkovo, Berios ir užsienio reikalų komisaro Molotovo. Jau iš pat pradžių pramatyta ir užsienio plačiai kalbėta ir rašyta, kad šis triumviratas neilgai išsilaikys. Spėliota, kuris kurį pirmiau nuės. Užsienio žinioje, kad Malenkovas turi daugiau šalininkų armijoje ir žymesnių generolų tarpe, tuo tarpu Beria kontroliavo gausingą ir galingą slaptosios ir viešosios policijos aparatą. Malenkovas pasirodė gudresnis ir apskresnis. Dabar Beria apšauktas Sovietų sabotažniku, užsienio kapitalistų agentu, uzurpatorium siekusių į savo rankas sumiti visą valdžią ir panaikinti komunistinę tvarką. Išivaizduokite sau, Beria visa savo amžį pasventęs komunizmo labui, buvęs patikimas Stalino bendradarbis (jis ir Stalino kaimynas—kaukazietis), vardan komunizmo išžudęs milijonus nekommunistų, ūmai varto Sovietų priešų ir išdavikų. Deje, čia yra kitas motyvas prisidėjęs prie jo sulikvidavimo. Tai kova už vadovystę. Stalinas valdė vienas, tai kodėl Malenkovas turi skaitytis su padėjėjais. Dabar klausimas, kaip ilgai išsilaikys Molotovas? Nebent jis laiku pasitrauks iš kelio ir pripažins Pauralo kacapa Malenkovą absoliučiu valdovu—diktatorium, koku buvo Stalinas.

Berios nuvirtimas vakarų pasauly sukėlė įvairių nuotaukų. Vieni laukia smarkių apvalymų. Su Berios galva nusiris ir daugelio kitų buvusių įžymių komisarų galvos, kiti turės atpirkti savo kaltes ir klaidas kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose. Kiti dar mano, kad Berios ir jo šalininkų išvalymas neapsieis be sukrėtimo ir kraujo praliejimo. Vienok vakariečių diplomatai nieko gero nelaukia iš Malenkovo įsigalėjimo. Jis fanatiškas vakariečių nekontikas, aitrus imperialistinio komunizmo šalininkas, svajojās uždominuoti visą pasaulį. Tadgi su Berios išnykimu pavergtu tautų vargai ir kančios neužsibaigs, vakariečių rūpesčiai nesumažės.

Berios kruviną ranką skaudžiai pajuto ir lietuvių tauta. Jo vadovaujami enkavedistai pridarė jai tiesiog Dangaus atmonijimo šaukiančių nusikaltimų. Lietuvių kankinių kraują ir kaulais nusėti pakeliai iš Lietuvos ir tolimiausi Sibiro užkampiai.

Kada nors teisinga Dievo ranka palies visą raudonųjų kraugerių gaują, o pavergtieji susilauks laisvės ir pasaulis taikos ir ramybės.

RENKA INFORMACIJAS APIE LIETUVIŲ PAGELBĄ

Rytų Vokietijos mokslininkų darbo ratelis, pasivadinęs "Der Gottinger Arbeitskreis", neseniai paskelbė savo į Rytprūsių vokiečių atsišaukimą, kad praneštų išsamiau apie pagelbą, kurią, parodę didelę artimo meilę, lietuviai po 1945 m. suteikė didžiojo bado metais į Lietuvą pabėgusiems vokiečiams.

Atsišaukima pasirašė minimojo darbo ratelio pirmininkas, teisių prof. dr. H. Krausas. Panašų atsišaukimą "Gottinger Arbeitskreis" buvo paskelbęs jau ir anksčiau, būtent 1950 m., prašydamas atsiųsti aprašymus išgyvenimui, kaip užsieniečiai, patys pasiaukodami, yra padėję vokiečiams per jų trėmimus. Pasirėmimo gautaisiais pranešimais, pasikiau buvo atspausdinti "Žmogiskumo dokumentai", kurie sukėlė gyvą susidomėjimą ir kurių laidos dabar paruoštos taip pat anglų ir prancūzų kalbomis.

Minimajame veikalke, kaip pažymi savo atsišaukime darbo ra-

NETRUKUS PATIEKS JV KONGRESUI BALSUOTI ATSTOVO KERSTENO REZOLIUCIJĄ 231

ALTo vadams, naujai atsilankius sostinėje, pažadėta dalyką praveisti dar šioj sesijoje

U. S. Kongresmanas Fred E. Busbey

Washington, D. C. — ALTo Vykdomoji Taryba, turėdama galvoj artėjančią Kongreso sesijos pabaigą, ir žinodama, kokia daugybė darbu dar laukia Kongrese, buvo atvykusi į Washingtoną paskubinti Kersteno rezoliucijos 231 pravedimo eiga.

Naujojo atsilankymo pastangas tenka laikyti visiškai pasisekusias.

ALTo delegaciją sudarė: Vykdomosios Tarybos pirmininkas L. Šimutis, sekretorius dr. P. Grigaitis, išdininkas M. Vaidyla. Ketvirtą Tarybos nari, A. Olij, sutrukdė tarnybinės pareigos Chicagoje. Prie delegacijos be to prisidėjo: ALTo Informacijos įstaigos direktorė New York'e M. Kizytė, Tarybos narys W. Kvetkas iš Pensilvanijos ir A. Rudys, Illinoiso lietuvių prekybos rūmų prezidentas.

Pas Atstovų Rūmų Pirmininką

Svarbiausias asmuo, nuo kurio pareina davimas eigos ištektai Kersteno rezoliucijai, yra Atstovų rūmų pirmininkas Joseph Martin, Jr. Atvykusiems ALTo vadams Martin pažadėjo savo paramą kalbamai rezoliucijai, paprašant Taisyklių komiteta (Committee on Rules), kad jis rezoliuciją tuojau įtrauktų į Atstovų rūmų darbotvarkę ir patiektų jį balsavimui.

Šitoks atstovų rūmų pirmininko pareiškimas užtikrina, kad rezoliucija bus balsuojama ir priimta artimiausioji ateity, gal būt jau kitos savaitės pradžioje.

Kersteno Rezoliucija

House Resolution 231, kurios autorius yra Kongreso narys Charles G. Kersten iš Milwaukee, siūlo Kongresui sudaryti specialią komisiją, kuri ištyrų apgaulingus liaudies seimo rinkimus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje 1940 metais, o taip pat kitus faktus ir aplinkybes, kuriomis sovietai pagrobė šias nepriklausomas Pabaltijo tautas.

Sumanymą Iškelė ALTas

Mintį atst. Kersteniui iškelti Pabaltijo valstybių užgrobumo klausimą iškelė ALTo Vykdomoji Taryba. Atst. Kersten šiam ALTo sumanymui pritarė ir gegužės 7 d. jis iškėlė tokio turinio rezoliuciją Kongresui.

Rezoliucija, pagal Kongreso tvarką, atsidūrė Taisyklių komitete, kurio sprendžia, kada ir kokius pasiūlymus patiekti svarstyti Atstovų rūmų visutiniam susirinkimui.

Susilaukta Paramos Kongrese

Paskutinėmis dienomis ALTo Vykdomosios Tarybos nariai ir minėti jų bendradarbiai turėjo eilę naujų pasitarimų su palankiais Lietuvos reikalui kongresmenais.

Ypač stiprią paramą šiai rezoliucijai teikia Kongreso nariai Carrigg iš Lackawanna apskrities, Bonin iš Luzerne apskrities, dr. Fenton iš Schuylkill apskrities, Busbey iš Chicago, Roman Lee Hruska iš Omaha, Neb. Prie jų prisidėjo įtakingas Kongreso narys Hugh Scott, Taisyklių komiteto narys. Jis pasižadėjo komitetui pasiūlyti tuojau įtraukti Kersteno rezoliuciją į Kongreso darbotvarkę, kad ji

U. S. Kongresmanas Ivor D. Fenton

būtų nubalsuota dar šioj sesijos.

Pobūvis su Kongresmenais

Trečiadienį ALTo Vykdomoji Taryba suruošė atst. Kersteniui ir minėtiems lietuvių bičiuliams iš Kongreso vakariene ir apsvaustė tolimesnius veikimo planus.

MALENKOVAS SUPLANAVO PABALTIO UŽGROBIMĄ IR TRĒMIMUS

(Pabaiga)

Serovas 1940 m. gale Rygoje, ikūrė savo vyriausiąją būstinę, kurią rugpiūčio pabaigoj netikėtai aplankė, padarydamas "žaižo vizitą", pats Malenkovas. Buvo susaukta "žaižo konferencija", kurioje turėjo dalyvauti visi operacinių grupių vadai su savo pavaduotojais, taip pat atvyko keli civiliai, tarp jų ir Latvijos komunistų partijos sekretorius Koloborsenas, Malenkovą pagavo tiesiog išimimo priepuolis, ir jis pagrasino, kad jei suėmimai su išvežimais nebus įvykdyti taip, kaip užplanuota, tai už tai savo galvomis atsakys pačios operacinių grupės, tarp kurių busia praveisti valymai. Kai Serovas išsikilo, mėginamas atikinti, jog sumitiesiems išvežti trūksta net vagonų. Malenkovas išsiuntimo susuko: "O kam jums reikia vagonų? Ar neužtenka vieno parako?" Molinas pastebėjo, kad toks Malenkovo atsakymas pritrėnkė net šituos bolševikinio saugumo vilkus, sudarytus iš MVD tardytojų, policijos karininkų ir specialioms uždaviniam vykdyti apmokytų žmogžudžių: jie netikėjo, kad po Stalino ar ne tik pats įtakingiausias Sovietų Sąjungoje politikas taip aiškiai ir atvirai pareikalautų vykdyti masines žmogžudības. Po to nepraejo nė 14 dienų — ir per Sovietų okupuotą Lenkijos dalį, Lietuva, Latvija ir Estija, kaip pažymi Molinas, prasidėjo nepažįstą jokia pasigalėjimo valymai. Tik iš vienos Latvijos per naktį buvo prievartai į Sovietų Sąjungą deportuota 38,000 latvių. Malenkovo duotos Pabaltijo valstybėms "aptvarkytai" direktyvos Serovui reiškė išakymą, kurį jis turėjo įvykdyti iki pačių mažiausių smulkmenų.

"Valytojai" Pabaltijo kraštuose vėliau buvo apdovanoti Lenino ordinu, taip pat priimti Kalinino ir paties Stalino. Tačiau būdama, kad Sovietų vyriausieji vadai, davę tokį žiaurų isakymą masiškai naikinti baltus, oficialiai — dėl akų — ty žygių sau neprisiėmė ir viską vykdė kuo slapdžiausiai.

Iš tolimesnių aprašymų paaiškėja, kad Pabaltijo kraštuose savo veiklą "pasizymėjo" ir komunistų partijos nariai. Pasirodo, dar prieš išvykiant Sovietų kariuomenei buvo sudaromos "nepatikiimų elementų" kartotekos, kurios saugojamos Maskvoje. Tų kartotekų padedami, bolševikiniai tardytojai, apklausė dešimtis tūkstančių civilių, buvusių vyriausybės narių, armijos vadų

Be šių atstovų Kongrese yra didelis skaičius lietuviams ir minimai rezoliucijai palankių narių, bet dėl laiko stokos nebuvo galima su visais išsikalbėti. Artėjant sesijos pabaigai, jie yra užimti savo komitetuose ir visuotiniuose susirinkimuose. Apie Kersteno rezoliuciją jie yra gerai painformuoti ne vien ALTo Vykdomosios Tarybos, bet ir tūkstančių lietuvių, kurie savo laiškais ir telegramomis kreipėsi į juos, prašydami balsuoti už sudarymą komiteto Lietuvos užgrobumui nustatyti.

Tūkstančiai Lietuvių Laiškų

ALTo Vykdomoji Tarybos nariai patyrė, čekai, vengrai ir rumunai, patyrė ALTo veiklą šia kryptimi, deda iš savo pusės pastangas, kad Kersteno rezoliucija būtų kiek galint greičiau palankiai nubalsuota.

Prie ALTo akcijos prisidėjo latvių ir estų komitetai nemažiau suinteresuoti, kaip ir Amerikos lietuvių, kad Kongresas sudarytų komitetą iširti klastingą sovietų okupaciją Pabaltijo šalyse.

Be to ir kitos tautinės grupės, kaip lenkai, čekai, vengrai ir rumunai, patyrė ALTo veiklą šia kryptimi, deda iš savo pusės pastangas, kad Kersteno rezoliucija būtų kiek galint greičiau palankiai nubalsuota.

arba administracijos šulų, užkirtu kiekvienam suimtajam kelią gintis arba neigti savo ankstesnę veiklą.

Molinas taip pat būdingai pavaizduoja, kaip bolševikai gausia nepažįstantiems jų režimo ir bolševikinį triukų apmonyti akis. Karo metu ryšium su paskolos ir nuomos komisijos veikla Maskvą ruošėsi aplankyti keli amerikiečių senatoriai ir žurnalistai. Bolševikai pasiryžo juos tinkamai sutikti. Didžiojo teatro solistas Kozlovskis, anksčiau buvęs šventikas, gavo įsakymą per kelias dienas išmokyti chorą bažnytinių giesmių ir pademonstruoti amerikiečiams, kad "Sovietų Sąjungoj niekas nepersekioja nei tikinčių, nei tikėjimo". Kai Kozlovskis atskirtu, kad dėl to pasakys patriarchas, Malenkovas jam atžė: "Nieko. Jis yra toks pat artistas, kaip ir tu, o alga gauna iš mūsų. Jis tik atskaitys mišias ir pats pagiedos" ... Kaip buvo sutarta, taip ir padaryta. Amerikiečiai buvo tiesiog priglušinti bolševikų suruoštos karinės parodos, turėjusios pademonstruoti raudonosios armijos nenugalimumą iš vokiečių atimtais ginklais, buvo gerai pavaizinti tarp patrankų ir šarvuotųjų įtaisytuose barakuose. Gorkio parke tą dieną pro dvigubą apsauginį žiedą buvo į vidų teleidžiami, bet taip, kad nepastebėtų amerikiečiai, tik gerai apsitaisę civiliai, visi svečiai iš JAV žavėjosi bažnyčių varpais, kvietusiais į mišias, ir, iki ašarų sugraudinti Kozlovskio surežisuotu bažnytinių giesmių giedojimu, "atsiprašinėjo Sovietų vadovus, kad Amerikoje "samoningai vedama prieš Sovietus melų propaganda, aiškinanti, esą, Sovietų Sąjungoje neveikianti sąžinės laisvė" etc. Be abejo, jiems atleidimas už tą "nuodėmę" buvo švelniai suteiktas, bet su sąlyga, kad ateityje patys įtikintų, kaip nekaltai "šmeižiami" už tūk kovojantieji Sovietų politikai. Tik į patį galą išakusios bolševikų minties visą tą režimą vos neapvertė aukštyn kojomis. Kokių dviejų tūkstančių išbadėjusių pillečių minia tuo laiku, kai amerikiečiai lankė Gorkio parką, pralaužiusi visas sargybinių užtvaras, pradėjo vieni kitiems per galvas grobstyti parodoje išstatytas žaisis, kumpius ir kita.

St. Kasnius ruošia spaudai vėlavę veiklą "Gražioji Nemuno šalis", kuriame bus išsamiau pavaizduotos visos svarbesnės Lietuvos vietovės.

SENAM DVARE

Tu jauti dar plaukuose kelionės vėją, ir ant lūpų rudenio lietaus lašus. Kambary tylu. Jau vakaras atėjo — ir tamsa languos plasnėja pamažu ...

Tu norėtum, kad kas nors kalbėtų — kad sudužtų ši siaubinga tyluma ... Užmerki akis: kažkur iš lėto plaka laikrodžis. Kaip didelė, sena šių tuščių ir vienišų namų širdis ...

Tau baisu vieni. Štai kyla vėjas: sodo medžiai šniokščia — tu girdi. — Ir atrodo, iš tamos drėgna alėja kažin kas ateina. Vis artyn — artyn ... Lipa laiptais ... Taip lėtai ... Sustoja ... Laukia. — Vėjas miršta už langų ... Virpančia ranka degi tu šviesa — tau baugu: gal tai vėl tas pats benamis valkata, žmogus, kurs po rudenio liūtis klajoja.

Henrikas Nagys

IŠ PLAČIOJO PASAULIO

Rašo B. Mikalauskas

Penicilinos Išradėjas Tikintis

Šiuo metu Amerikoje lankosi prof. Aleksandras Flening, Vatikano mokslų akademijos narys, penicilinos išradėjas.

Skaitytoms jį pristatysiu jo paties žodžiais:

— Gimiau 1881 m. rugpiūčio mėn. 6 d., Lochfield ūkyje, Ayreshire, Škotijoje.

Pirmąjį mokslą gavau savo namuose. Paaugęs lankiau kaimo mokyklą už 4 mylių. Dvylikos metų būdamas pastojau į Kilmarnock akademiją. Už poros metų persikėliau į Londoną pas savo brolių, kuris buvo oflanologas. Ten lankiau politechnikos fakultetą. Gavęs laureatą, persikėliau į Šv. Marijos ligoninės bakterijologijos laboratoriją.

Nuo 1905 m. iki 1918 dirbau bakterijologijos, užkrečiamųjų ligų ir antiseptikos skyriuje.

Nuo 1919 m. tęsiau savo studijas, įieškodamas vaistų užkrečiamosios bakterijos sunaikinimui. Tame periode rašiau apie lysozymą, tai naturalus raugas, turis nepaprastą jėgą sunaikinti bendrasias bakterijas, ir apie peniciliną, gautą materiją iš pelėsiu, kuri sunaikina daugelį bakterijų, nesantčių mūsų kūne infekcija.

Aš užaugau įsitikinime, kad nieko negalima pasiekti be kieto darbo ir dar dabar laikaus to įsitikinimo. Mano gyvenimas buvo paprastas tarp laboratorijos ir namų. Mažai turui palinkimo linksmam gyvenimui.

Esu tikintis.

Vėlavos Bažnyčioje

Vatikane buvo užklausta: ar galima šventinti politinių partijų vėlavas?

Buvo atsakyta neigiamai. Tai-

gi, jokia partijos vėliava negali būti šventinama ir nei viena negali būti nešama į bažnyčią.

Būtų gražu matyti bažnyčioje visų partijų vėlavas, nes jei politika padalina, tai religija sujungia. Bet kadangi yra partijų atvirai nusistatusių prieš Katalikybę ir Tikėjimą, yra taipgi ir neaiškių partijų, pasilėpusių vėlavos raukšlėse, tai tegul lieka visos už durų. Arba visos arba nei viena.

Aukščiausias Bažnyčios autoritetas atsakė: jokia. Tačiau tautos vėliava gali būti nešama bažnyčioje. Pavyzdžiui, Amerikoje tautinė vėliava visada stovi prie altorių. Ir gerai, bet vėliava demokratų ar respublikonų ar socialistų, ne.

Toro Legenda

Viena legenda pasakoja, jog kartą buvo išvykusi žmonių grupė į milžinų šalį. Jiems vadavo Toras, pasiryžęs užmušti milžinus.

Perėjęs kalnus ir miškus, užtik milžiną Skrymirą. Prisiekę jį nužudyti, Skrymiras ramiai miegojo. Toras dideliu kaju kirto jam į veidą. Milžinas, pabudęs, paklausė: — Ar čia lapas nukrito? Ir vėl užmigo.

Toras tada iš naujo dar su didesniu kaju kirto jam į galvą. Milžinas tik sumurmėjo: — Ar čia kas metė smėlio saują? Trečiąjį smūgį Toras davė su abiem rankom, rodos, ir kūjis įsmigo Skrymirui į veidą. Bet jis tik paklausė: — Ar nukrito paukščio plunksna ant mano veido?

Toras tada, praradęs viltį, susūko: — Argi nieko nereikia mano jėga prieš milžiną?

Nedori žmonės, kurie kovoja prieš Dievą, kaip kad šių dienų komunistai, yra panašūs Torui.

TOLI KUR TAI UŽ KALNO DEBESYS JAU DUNDA

Raudonasis kumštis per daugelį metų turi paveręs ne tik pačią Rusiją, bet ir Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Bulgariją, Jugoslaviją, Rumuniją, Albaniją, rytinę Vokietiją ir dalį Austrijos, taipgi didelius Azijos plotus. Ar reikia baisesnio vaizdo?

Klausimas, ką vakarinės demokratijos mėgina, o ypač U. S. republikonų valdžia, prieš tą šlykštų slibiną. Užsienio reikalų sekretorius John Foster Dulles pareiškė, kad komunistai be Rusijos yra paverę 600 milijonų kitų tautų žmonių, kurios pirma buvo nepriklausomos valstybės. Mums yra žinoma, kad toks tautų paverimas įvyko dėl mūsų šalies ir kitų alijantų vadų apsilėidimo ir liurbiškumo. Taipgi mums žinomas dabartinio prezidento Eisenhowerio pareiškimas, kad visos tautos, kurios tikrai įieško nepriklausomybės, turi būti atstatytos, ir laisvos. Bet kaip tas įvyks, tai tik ateities parodys.

Kumštis, kuris šiandien laiko paverę didelę dalį pasaulio, iščią tik molinis puodas, kuris gali anksčiau ar vėliau sudužti. Policija ar armija negali sulaukyti žmonių veržimosi prie laisvės. Praeitais parodo, kad Kremlius sugeba grobti. Nuo Juodmario iki Arktiko bei šiaurės jūros yra geležinė siena apipinta geležinėmis vielomis, ten negali prasi-

mušti nei laisvos spaudos nei radijo žodis. Visi faštai, laikraščiai, knygos yra komunistinėmis melagystėmis ir propagandomis perpildyta, ten kalbama ir rašoma vien tik apie komunistų rojų.

Vienok pavergtą ir prispausta žmonija pradeda brudėti, nepasitenkinimo katilas jau kunkuliuoja. Čekoslovakijoje, rytų Vokietijoje, kur komunistai yra paverę visas žmonių teises, jau negali ramiai sėdėti, o ką bekalbėti apie Lenkiją. Lietuva ir kitas pavergtas valstybes, kurios tik laukia iš vakarų vilties pradėti akciją varty Rusijos barbarus lauk iš savo šalių. Korėjos karas žymiai sulauko pavergtas tautas ka nors pradėti, nes ten varoma demokratijų keista politika, o ypač su Jungtina negalima susikalbėti. Anglinės Valstybės vis dar delsia pasakyti teisybę žodį, o tuo tarpu dėl mūsų diplomatų nesutarimo tūkstančiai jaunų žmonių palydi gyvenybę ir nežinia kuo tas viskas užsibaigs. Jau ir patys korėjiečiai labai nepatenkinti tokia Jungtinių Tautų vingiuota politika. Jei ir čia pasireikš nuolaidos — karas bus mums pralaimėtas ir upės nuleisto kraujo neis veltui. Tuo tarpu komunistai drąsiau kels galvas aukštyn, nors toli už kalno debesys jau dunda ir prispaustieji laukia kas išgirs jų balsą.

R. G.

Lithuania--An Historical Sketch

(The End)

Meanwhile the Constituent Assembly, elected by universal, equal, direct and secret suffrage, according to the system of proportional representation, on May 15th 1920 superseded the Taryba. The Assembly ratified the proclamation of the independence of Lithuania, recognized and approved all the acts of the Provisional Government, announced that the State was to have the republican form of Government and established a fully authorized executive Government with Aleksandras Stulginskis, President of the Assembly, as State Head. After having completed the land reform and drafted the State Constitution (adopted August 1st 1922) the Assembly gave way to a regular Parliament, which was elected in the autumn of 1922.

Lithuania was admitted a member of the League of Nations on September 21st 1921. She has been recognized *de jure* by all the principal nations of the world (recognition by the Great Powers, December 20th 1922). Her northern frontier with Latvia was regulated in 1921, by arbitration. On February 16th 1923 the Conference of Ambassadors transferred sovereignty to Lithuania over the Klaipeda (Memel) Territory, which, in view of its Lithuanian character, had been detached from Germany by the Peace Treaty of Versailles. According to the convention signed at Paris on May 8th 1924 the Territory of Klaipeda constitutes a unit under the sovereignty of Lithuania, with a large measure of local autonomy. In recovering Klaipeda, Lithuania obtained her natural outlet to the sea, while Klaipeda was rejoined to its natural hinterland.

After seizing Vilnius in April 1919 the Poles remained in possession until the summer of 1920, when, during the Russo-Polish war, the victorious advance of the Bolsheviks obliged them to evacuate it. Before retiring, however, they invited the Lithuanians to reoccupy Vilnius; but when the Lithuanians moved forward, the Poles treacherously attacked them on July 14th near Vievis. As a result, the Russians entered Vilnius first, but the Lithuanians also entered their capital on July 15th, and for some time held the city conjointly with the Russians. In August, in accordance with the Moscow treaty, the Russians left the capital in sole possession of the Lithuanians. On October 7th 1920, an Agreement was signed by Lithuanian and Polish representatives at Suvalkai, in the presence of the representatives of the Allied Powers and of the United States, by which Poland pledged herself not to advance further into Lithuanian territory, including Vilnius and the Vilnius region. But only two days later, on October 9th, Polish troops under the "rebel" General Zeligowski, fell upon the city in overwhelming numbers and the Lithuanians were again obliged to retire hurriedly to Kaunas.

Lithuania has never recognized this decision based on the principle that might makes right. Lithuanian political parties, no matter what their differences in internal policy, were united on the question of Vilnius. No Government which agreed to give up

Vilnius, the historical capital, the centuries-old hearth of Lithuanian culture and of her political and cultural revival, could hope to endure for a day.

The people of the United States have never agreed to the forcible annexation into the Soviet Union of Lithuania and the Baltic States. We look to that day when Lithuania may be free again. I truthfully believe that we shall see that day come.
U.S. Senator
John Sparkman (Ala.)

SEVEN HUNDREDTH ANNIVERSARY OF THE FOUNDING OF LITHUANIA

MR. LEHMAN. Mr. President, I ask unanimous consent that I may address the Senate for not more than 2 minutes.

THE ACTING PRESIDENT pro tempore. Is there objection? Without objection, the Senator from New York may proceed.

MR. LEHMAN. Mr. President, this year marks the 700th anniversary of the founding of Lithuania and the emergence of that nation as one of the great forces of freedom in the western world. Our Nation's Capital was fortunate the past weekend in being host to an outstanding festival of Lithuanian art and music. As a result of this great cultural festival, we are again reminded of the fierce love of freedom which burns in the hearts of Lithuanians, not only among Americans of Lithuanian descent and those in other lands who have managed to escape from the tyranny of Soviet rule, but also those who still live in Lithuania and dream of the day when they can again live free and unafraid.

We in America must do all we can to keep the hope of freedom alive in Lithuania, as well as to extend the hand of welcome and compassion to those who flee from behind the Iron Curtain.

Mr. President, the program for the festival for Lithuanian art and music contained a most interesting history of the Lithuanian people as a nation. I ask unanimous consent that this historic statement be printed at this point in my remarks.

There being no objection, the statement was ordered to be printed in the Record, as follows: Men with the light of freedom in their eyes and courage in their hearts. Men of many races, drawing their strength from ancestral roots as varied as the winds. Of such is the pride and might of this America.

This America

They gathered under freedom's

banner. They beat a wilderness into shape. They threw their brown into the struggle, each man and each race giving full measure to the great experiment.

And from the jumble of many votes, the mixing of many bloods, the desperate struggles against common enemies, emerged a new and dominant figure on the stage of history: the American.

He towers on the world scene as the symbol of free man, living proof that each man can speak his mind and shape his destiny and yet forge a government which works. There is confidence and pride in the set of his shoulders, in the cock in his head: He is an American.

No small part of the pride Americans feel is the knowledge of the contributions their ancestors made to the construction and culture of this Nation. More than 1 million Americans of Lithuanian descent share that proud emotion.

The origins of the Lithuanian race are lost in the mists of time. Since the language has been linked to Sanskrit, it seems probable the tribe was one of the Aryan groups which left a cradle of the human race deep in the Himalayan Mountains of northern India thousands upon thousands of years ago.

The Lithuanians settled on the broad and rolling plains along the shore of the Baltic Sea, a land of rich earth and heavy forests, wide rivers, and many lakes. Their country—in modern times a heart-shaped land of 33,000 square miles—lay between Russia and Germany, like a walnut in the jaws of a nutcracker.

All of the evidence of archeology and ethnology indicates the Lithuanians were dimly settled in their land by 1500 B. C., an independent and warlike people who were to markedly change the history of Europe.

The Mists of Time

Time and again the Tatar hordes swept out of the east, determined to overwhelm Europe. And as many times the Lithuanians rallied from their small farms and their hunting parties to beat back the invaders.

Still another constant threat came from the Huns and other Germanic tribes to the west. These attacks, too, were repulsed and with each battle the Lithuanians came closer to establishing a national government.

The strange tribe, which remained apart from the Teuton and Scandinavian, the Finn and the Slav, were a song-loving people with a highly developed culture from earliest days. Their folksongs, known as Dainos, are rich in historical material, and their earliest burial pits have yielded finds of iron knives, chisels, sickles, spears, swords, bronze bridges, spurs, bracelets, buckles, clasps, glass beads, and gold and silver ornaments.

Along with most of Europe in the first centuries after the birth of Christ, the Lithuanians worshipped a pagan mythology: Perkunas, god of thunder and lightning; Zemininkas, god of the earth; Patela, god of the underworld; Gabija, god of fire; Bangpūtys, god of the four winds; Vieshats, god of life; and a host of others. The pagan priests were known as Vaidilas who were added by vestal virgins called Vaidilutes.

Throughout these early cent-

uries the Lithuanians were governed by the clan and tribal patriarchs, with the various tribes rallying to defend jointly their land whenever danger threatened from without.

Gradually this loose form of government tightened under the pressure of enemy attacks. The tribal heads took the title of duke, although all of the adult males of each tribe apparently had a voice in the selection of the leader.

While the Lithuanians asked only to be left alone in their land of plenty, by the year A. D. 1200 it was apparent their powerful neighbors—the Teutons and the Russians—were intent on conquest. To meet this crisis arose one of the tribal dukes, Mindaugas.

The King Mindaugas

A powerful man who was a diplomat, statesman, and military genius, Mindaugas succeeded in gathering the other Lithuanian dukes under his banner.

He, his wife, Martha, and their 2 sons were baptized in the Christian faith in A. D. 1251, and 2 years later in the summer of 1253—700 years ago—he was crowned King of Lithuania by Bishop Henry of Colonia.

For nearly 300 years the fierce legions of Lithuania held the balance of power in eastern Europe, a period known as the golden age of Lithuanian history. Lithuanian power extended through all of Poland, deep into Germany, and beyond Moscow in Russia.

With the death of King Vytautas in A. D. 1430, the Lithuanian Government weakened. The Polish throne was given up in A. D. 1772, and in 1795 the country was overwhelmed by the legions of Russia.

Historians record that freedom was never very far below the surface in any Lithuanian. Caught in mighty tides of diplomatic intrigue, Napoleonic wars, and the oppression of the czars, the Lithuanians refused to accept their conquerors.

Freedom Smoldered

In 1812, 1831, 1863, and again in 1904-05, the Lithuanians revolted. Each time they were overwhelmed but each time the fury of their fighting won them some concessions from the Russians.

Shortly before 1800 they founded the University at Vilnius, the capital city, a center of learning which was to become famous throughout Europe. Despite Russian edicts the language and culture was kept intact, waiting for the time the Lithuanians knew would come: The time of freedom.

In 1918 on the heels of World War I the moment came. Lithuania was again free—free to form her own government and take her place in the family of nations.

Freedom Blazed

The Lithuanians with the example of the United States of America before them chose to form an independent republic with three divisions—legislative, executive, and judicial, with a constitution as the supreme law. The preamble read:

"In the name of Almighty God, the Lithuanian people, thankfully recalling the glorious efforts and noble sacrifices of its sons, made to deliver the motherland, having recreated its state independence and desiring to extend the firm democratic foundations of its independent life, to develop conditions of justice and equity, to guarantee the equality, freedom, and well-being of all citizens, and suitable state protection for human labor and morality, through its authorized representatives, convened in the constituent assembly August 1, 1922, has adopted the following constitution of the Lithuanian Republic.

The time in which to work was short, but the Lithuanians, unaware that a Second World War was to again submerge their nation, drove ahead with their task.

By 1937 this nation of 3½ million people had increased its primary schools from 877 at the time of freedom to 2,696; and they had built 100 secondary schools (including 2 years of college) for more than 20,000 youngsters. There was the great Uni-

SOVIET NEGOTIATIONS WITH FRANCE AND GREAT BRITAIN IN JUNE-AUGUST, 1939

When the deterioration of relations between the Third Reich and the Western Democracies was approaching its climax in 1939, Great Britain and France, in view of the new European situation created by increasing German aggression, attempted to arrive at a common policy with the Soviet Union. Mr. M. Litvinov's successor, Mr. Molotov, People's Commissar for Foreign Affairs of the U.S.S.R., proposed to the representatives of France and Great Britain that the Soviet Union extend "protection" and "aid" to the Baltic States, even in regard to "indirect aggression." (See Gafencu, *Derniers Jours de l'Europe*, Paris, 1944, pp. 219-235.) All Soviet proposals of "protection" and "aid" were conditioned by the automatic principle of aid and assistance. This meant Soviet Russia's attainment of a free hand in the Baltic. This plan, aimed at the creation of prerequisites for the Soviet Russian invasion of Lithuania, was frustrated by the firm stand of Great Britain and France, and by the rejection by Poland of the demand to allow Soviet Russian troops to

pass through Poland. In this connection may we quote the following passage from the speech delivered in the House of Lords on December 5, 1939, by the Earl of Halifax, then member of the British War Cabinet, concerning the hidden wishes and plans of the Soviet Union with respect to the Baltic States:

"We have tried to improve our relations with Russia, but in doing so we have always maintained the position that rights of third parties must remain intact and be unaffected by our negotiations. Events have shown that the judgment and the instinct of His Majesty's Government in refusing agreement with the Soviet Government on the terms of formulae covering cases of indirect aggression on the Baltic States were right. For it is now plain that these formulae might have been the cloak of ulterior designs. I have little doubt that the people of this country would prefer to face difficulties and embarrassment rather than feel that we have compromised the honor of this country and the Commonwealth on such issues."

HUMANITY

"Over all nations is humanity."—The truth expressed in these words lies, I believe, at the very heart of all successful reconstruction in our day. In the past, human beings have too often been the servant, not the master, of the machine; Property, too, has been regarded as more sacred than Personality; and Wealth as of greater concern than Well-Being.

Most present-day social movements have as their underlying motive the creation of a new social order. In the new social order, the emphasis placed heretofore upon material values will hereafter be placed upon human values.

Similarly, in the solution of world problems there must be increased emphasis on humanity as contrasted with nationality. Too often, in the past, nationality has been made an end in itself. Humanity's needs have been wholly subordinate. Only as nationality comes to serve humanity can mankind hope to substitute co-operation for conflict among the nations of the world. If there is to be enduring peace, nationality must be the servant, not the master, in world affairs. "Over all nations is humanity."

W. L. Mackenzie King, In "Words to Live By."

BUYING POWER OF WORKERS IN MOSCOW, NEW YORK COMPARED

WASHINGTON, D. C.—The average worker in Moscow has to work 22 times as long as a New York City worker to buy a cotton shirt, 16 times as long for a single-breasted woolen suit, 25 times as long for a pound of sugar, and 18 times as long for a 6-tube table-model radio, according to an article which will appear in the July Monthly Labor Review, a publication of the U. S. Labor Department's Bureau of Labor Statistics.

The article, which bases its comparisons on official Soviet price and earnings data and New York data collected by BLS, says that for a pound of bread the Moscow worker must work twice as long as the New Yorker; for potatoes, 3 times as long; for beef, 5 times; for milk, 6 times; for eggs, 7 times; for butter, 9 times; and for tea, 21 times as long.

To buy a cotton dress for his wife, the Moscow worker must work 20 hours as compared with the New Yorker's 2 hours, or 10 times as long; 8 times as long to get her a woolen suit; and 11 times as long to get her a pair of leather shoes. Black calf shoes for himself cost the Moscow worker 13 times the work-

ing hours paid by the New Yorker, and a woolen overcoat, 14 times as much.

To buy a 3½-ounce cake of toilet soap, the average worker in Moscow must work 10 times as long as his counterpart in New York; for 1 ounce of tobacco, 3 times as long.

And finally, the Moscow worker must work 3 times as long as the New Yorker to buy a fifth of a gallon of that distilled alcoholic liquor indigenous to Russia—vodka.

Labor—D. C. (S 54-8)

The brave and courageous spirit of the Lithuanian people in their present sad status has earned for them a prominent place in the hearts of the free and independent nations.

The United States Government was proud to recognize the Democratic Republic of Lithuania and abhors the forcible annexation of Lithuania by the Soviet Union. We look forward to that day when oppressed people of Lithuania will again have the independence which is their birthright. Their spirit must triumph eventually over tyranny.

U.S. Senator

Edwin C. Johnson (Colo.)

I am again pleased to land the heroic efforts of the Lithuanian people in their struggle against oppression from behind the Iron Curtain.

U.S. Senator

J. Allen Frear, Jr. (Del.)

One of the great tragedies of the modern world is that in this day of enlightenment there can be a force which will subjugate peace-loving peoples like those of the Baltic nations.

I certainly share with you in the hope that we may live to see the day when the "iron curtain" may be lifted and we may live again in Lithuania, Latvia and Estonia.

U.S. Senator

George A. Smathers (Fla.)

I have long been deeply concerned over the failure to establish a peace in which the independence and self determination of the small nations of the world was not protected. I join you in looking toward the day when there will be no Iron Curtain and real democracy will prevail in Europe as in America.

U.S. Senator Everett

McKinley Dirksen (Ill.)

It is to be hoped that the not too distant future will see an end to the enslavement of those valiant Lithuanians now suffering under the iron hand of Soviet annexation. I join with the more than one million loyal Americans of Lithuanian descent in a pledge to work toward that end.

U.S. Senator

Homer E. Capehart (Ind.)

We remember the dark days of the American struggle for freedom, and we are confident Lithuania's freedom has not come to an end. It is in temporary eclipse. When the great struggle of the twentieth century is ended, we are confident that liberty will be victorious, as it was in 1787 and the nations now in bondage will set forth on a new journey toward peace and happiness.

U.S. Senator

William E. Jenner (Ind.)

As Governor of Maine I had many occasions to note and admire the fine contributions which Lithuanian-Americans are making to our state and our nation. These fine citizens have compiled an enviable record of service and loyalty and have earned the respect and admiration of all those with whom they have come in contact.

The enslavement of Lithuania and the other Baltic nations is as black a page as any in recent history. In company with millions of other Americans I applaud the continued recognition of Lithuania's Minister by the United States, and as a Senator I shall never lose sight of our national commitment that all peoples of the world should be entitled to have government of their own choosing.

U.S. Senator

Frederick G. Payne (Maine)

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirceko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiškus Apaštalių: šv. Povilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškima, surašyta apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygų. Stipriais audeklo apdarais \$3.00; popieriniai viršeliais—\$2.00.

ŠVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS. Parašė prof. M. Biržiška. Kaina (už abu tomus) \$6.00.

"VAI LĖKITE DAINOS"—Gražiausios Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maceinas.....\$2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinas..... 2.00

ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos..... 2.00

MISIOS, Jeronimo Kačinskio..... 1.50

ŠVENTASIS RAŠTAS, II tomas..... 5.00

LIAUDIŲ DAINOS, IV, K. V. Banaičio..... 2.00

100 LIAUDIŲ DAINŲ, K. V. Banaičio..... 7.00

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knyguotė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai angli ir lietuvių kalbomis. Knyguotė mažo formato. Gali moteris ją įsidėti į ridikuli (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

KLAUSYKITES

LITHUANIAN MELODIES

KIEKVIENA SEKMADIENI 3:00 iki 3:30 P. M. (Detroito laiku) RADIO STATION WPAG Banga 1050 kil.

RALPH VALATKA, Programos Vedėjas 15756 Lesure Avenue, Detroit 27, Mich. Telefonas Broadway 3-2224

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

(Žinios surinktos iš vokiečių sugrįžusių iš Lietuvos)

Jaunas vokiečių pasakojas. 1946 m., bado veržiamas iškeliavau Lietuvon.

Vietovėje X radau gerą žmogų, eiguilį V, kuris mielai mane priėmė ir pasidarė man kaip tikras brolis.

Eigulys V, per mėnesį gaudavo 200 rublių atlyginimo ir turėjo 60 akrų žemės sklypą su vienu reikalams. Už tai reikėjo duoti prievoles valstybei. Uniformos neturėjo. Iki 1950 metų dėvėjo savo civiliškus rūbus, turėjo tik ženkla—penkiakampę su vietine žvaigždė, apjuosta ažuolo lapais. Tai buvo jo visa uniforma. 1950 metais gavo mėlynas kelnes ir tokias pat spalvos rusiško fasono kepurę. Žadėjo duoti dar palaidinę ir milinę, bet tai tik pažadais ir liko. Jei ir būtų tai gaves, tai kelnes jau buvo suplyšusios. Ginkluotas buvo medžiokliniu šautuvu. Žadėjo duoti ir pistoletą, bet ir tai liko pažadais. Bet dėl ginklų V nelabai jaudinosi; partizanai jam parūpindavo, "jei pasitaikydavo reikalas". Batų jokių nedavė.

Eigulys V turėjo paslėptą baterinį radio priimtuvą, kuriuo mudu išsismomė naktimis klausydamomis politinių pranešimų iš visos Europos, o taip pat ir "Amerikos Balsą". Pagautus pranešimus vokiečių, rusų ir lietuvių kalbose surašydavome ant popierio ir perduodavome specialiam partizanų pasiuntiniui. Partizanai žinias mašinėle išspausdindavo ir padauginę išskludavo ant medžių, išmėtydavo po laukus ir prisegdavo prie durų gyventojams pasiskaityti. Šioje aplinkėje partizanų buvo labai daug. Mudu abu partizanams padėdavome kaip išmanymai. Pats eigulys kartą su manim nuvyko į mišką ir, suradę tinkamą vietą bunkeriu, padarėme planą, nupiovimė kelis medžius ir nuvežė lentpūvėn, iš jų padarėme lentas būsimam bunkeriu. Prieš tai eigulys V buvo gaves pranešimą, kad atvyksta iš kitur partizanų apie 20 vyrų ir jiems turi būti paruoštos slėptuvės.

NKVD įtarė eigulį V bendradarbiaujant su partizanais. Kelis kartus buvo areštavęs ir tardė. Visuomet grįždavo smarkiai sumuštas. Jo žmona jam liepdavo mesti tą pavojingą žaidimą, jei jau ne dėl savęs, tai bent dėl senos motinos ir mažų vaikų. Tačiau tardymai ir NKVD teroras ji dar labiau pastiprindavo, ir jis, su dar didesniu įnirtumu dirbo krašto laisvinimo darbu. Aš pats kartą mačiau, kai jo ūkin atvykę stribai, kišdami kumštis V. po nosim keikė ir šaukė: "Pasakyk, rupūžė, kur yra banditai..."

1951 metų balandžio mėnesį, mūsų miškelyje įvyko kautynės partizanų su NKVD garnizonu, kuris buvo apsupęs miškėlį ir čia žuvo man pažįstami partizanai "Zemelis ir Gailutis". Kautynės vyko visą savaitę, per kurias žuvo dar 13 partizanų. Enkavedistų žuvo apie 50. Partizanai apsupimo žiedą pralaužė ir pasitraukė. Po to eigulys V, ir vėl buvo tardytas. Tardė ir mušė ir mane. Mudu su V, jau iš anksto buvome susitarę, ką atsakinėti, jei kas panašaus atsitiktų. V. palaido ir šį kartą, nors buvo labai iškankintas.

Po šių kautynių partizanai sumanė NKVD atkeršyti. V. brolis buvo vieno netolimo kolchozo pirmininkas. Iš šio kolchozo partizanai išsivare visus gyvulius ir liepė kolchozo pirmininkui apie tai tuojau pranešti NKVD garnizonui. Gyvulius suvarė miškelin, o patys, užėmę pozicijas, išstatė sunkiuosius kulkosvaizdžius ir minosvaizdžius, laukdami atvykstant "draugu". Ilgai laukti neteko. Atvyko apie 4 sunkvežimiai (maždaug 80 vyrų) enkavedistų ir pakliuvo į spąstus. Visi žuvo. Mašinas partizanai sudėgino ir, ginklus surinkę, pasitraukė. Tam planui įvykdyti buvo atsiųstas specialus partizanų baudžiamasis būrys-vienetas.

Aš paklydau bevaikščiodamas Ir atradau namelius. Apsipyliau ašarėlėm, Prisimines tėvelius...

Seniai pioviau lankoj sieną, Seniai šeriau žirgelius. O dabar atskirtas, vienas! Aš klajoju po laukus.

Motinėle, kam auginai Ir kam laiminai mane? Aš dabar atskirtas, vienas. O Tu sėdi vagonė...

Mano tėvas, motinėle Seniai vargsta Sibire... Jie nežino, kad jų sūnus Dar vaikščioja gyvas čia.

Kad sugrįžtų į Tėvyne, Į savuosius namelius.— Apkabinčiau medžio kryžių Ir savuosius tėvelius...

PLBVKVI

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvausite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, malonėkite dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, Mockackio svetainėje. Pradžią 1 P. M.

LOS ANGELES, Cal.—42 kuopos susirinkimas bus liepos 26-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, tuoj po sumai.

SUGAR NOTCH, Pa.—46 kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, tuoj po paskutinį Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

PITTSBURY, Pa.—183-ėjos kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAR, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus liepos 19-tą dieną, 12:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

HARTFORD, Conn.—89 kuopos susirinkimas bus liepos 26-tą dieną, lietuvių Šv. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia), "53 Capitol Ave.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus liepos 26-tą dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje, Schaefer ir Grand River.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Prieinamą Kainą. Pasinaudokite Proga Žymiai Nupigintos Maldaknygės

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

ATLAIDŲ ŠALTINIS, T. Kazimiero Kapucino. Stambiomis rašmenimis. 574 puslapių. Kaina \$3.75.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaiss kun. J. K. Mikulskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalinė kaina 70 centų).....50
MALDŲ VAINIKELIS, juodais apdarais.....40

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

ŠV. PETRO IR POVILŲ PARAPIJA RENGIA PIKNIKĄ

Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo parapijos metinis piknikas įvyks rugpjūčio 14-15 dienomis parapijos kieme. Jau yra sudarytas rengimo komitetas, kurio garbės pirmininku yra naujasis parapijos klebonas kun. Al. J. Žukauskas; generalinis pirmininkas Antanas Adomaitis; vice pirmininkai Jurgis Jankauskas, Mrs. Helen Walcheski, Baltrus Skučas, Albert Rabbas, Leo Višniauskas ir Antanas Smigelskis; Petras Sinkevičius—išdinininkas; Salliamonas Bekampis—sekretorius ir publikacijos vedėjas.

Parapijos moterys, pasižymėjusios šeiminiškės, ir šiais metais keps ir vaišins publiką bulviniiais blynais.

Klebonas kun. Al. Žukauskas ir rengimo komitetas pasitiki, kad metinį parapijos pikniką gausiai lankys ne tik parapijiečiai, bet ir svečiai.

IŠKILMINGA NOVENA Į ŠV. ONĄ

Luzerne Šv. Onos bažnyčioje, kur klebonauja naujas klebonas kun. V. Šimkoniš, iškilminga Novena į Šv. Oną prasidės liepos 17-tą, baigsis liepos 25-tą. Ves kun. misijonierius Ant. Mažukna, MIC.

Pamaldos: rytais 7:30 lietuvių kalba; vakarais 7:30 anglų kalba. Mišios šio kiemais dienomis: 7:00, 7:30, 8:30; sekmadienį 7:30, 9:00 ir 10:30.

Išpažinčių klausymas rytais prieš Mišias ir Mišių laikui, taipgi vakarais po pamaldų.

Parapijos Metinis Bazaras

Užbaigiant noveną, tą pačią dieną (liepos 25-tą) prasidės metinis bazaras, kuris vyks parapijos kieme, Bennett St., Luzerne. Bazaras vyks kasdien, išskyrus sekmadienį, liepos 26-tą. Baigsis šeštadienį, rugpjūčio 1 d. Klebonas kun. V. Šimkoniš kviečia parapijiečius ir svečius gausingai lankyti Noveną, taipgi metinį bazarą.

ALBERTAS KIZIS LEITENANTAS

Šiomis dienomis parvyko į namus paviešėti Albertas Kizis, neseniai pakeltas U. S. laivyno leitenantu. Jis tarnavo lėktuvų gabenimo (carrier) laive USS Tarawa, kuris pereitą savaitę sugrįžo į U. S. atlikęs vizito kelionę Europai.

Leitenantas Albertas yra sūnus Mr. ir Mrs. Andrew C. Kizis, gyv. Point Breeze, Harvey's Lake. Albertas yra užbaigęs Wyoming seminariją. Scrantų universitetą ir karinį laivnamų igijo Newport, R. I.

Jaunam leitenantui Albertui linkime malonių atostogų ir geriausios kloties ateityje!

LANKESI

Pirmadienį, liepos 13-tą, Susivienijimo centre ir redakcijoje lankėsi LRKSA 13 kuopos narė Ona Gručkūnienė iš Baltimorės. Ji kelias dienas viešėjo pas seserį ir svogerį Antaną ir Petronę Skurkūnaitę, 13 Harkins Lane, Wilkes-Barre, taipgi vizitavo kitus gimines gyvenančius Wyoming Klony ir kituose rajonuose.

EDVARDAS ČESNA SUNKIAI SUSIZEIDĖ

Liepos 8-tą važiuodamas motorcikliu sunkiai susizeidė Edvardas Česna, 23 m. amžiaus, gyv. 16 Garrahan Ave., Lyndwood. Jis gosi Mercy ligoninėje.

A. A. Mirusiems

A. a. Anna Faust, gyv. 78 Oxford St., Lec Park, mirė liepos 12-tą, palaidota liepos 15-tą iš Plymouth'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlengere. Paliko 6 dukteris, 3 sūnus, seserį, brolių ir 6 antikus.

LIETUVOS KONSULATUI NEW YORKE TRISDEŠIMT METŲ

1923 metų liepos mėnesio 16 dieną New Yorke pradėjo veikti pirmasis Lietuvos konsulas Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Naujai atidarytai įstaigai, įsikūrusiai 38 Park Row, žemutinėje New Yorke miesto dalyje, vadovauti, konsuliarinio agento titulu, Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerio pareigas eina Petras Klimas paskyrtas Julijui J. Bielski, buvusį Lietuvos Finansų Ministerijos igaliojotinį Amerikoje. Tam paskyrimui laikinas sutikimas iš JAV Valstybės Departamento buvo gautas 1923 metų liepos 12 dieną.

1924 metų sausio m. 11 dienos Prezidento Aleksandro Stulginskio raštu, Julijus J. Bielskis buvo paskirtas tikruoju Lietuvos Konsulu New Yorke. JAV Prezidentas Calvin Coolidge p. Bielski Lietuvos Konsulu pripažino savo 1924 m. vasario 9 dienos raštu.

Julius J. Bielskis, dabartinis Lietuvos garbės konsulas Los Angeles, Kalifornijoje, iš Lietuvos valstybės tarnybos išėjo 1926 m. lapkričio mėnesį, ir šiuo metu vadovauja apdraudos įstaigai Los Angeles mieste.

1926 m. konsulas New Yorke pakeltas į Generalinį Konsulatą

GRAŽIOS ISTORINĖS IŠKILMĖS PUTNAME

NEW BRITAIN, Conn.—Liepos 5-tą, sekmadienio popietį, newbritainiečiai turėjo didelio džiaugsmo dalyvauti ir būti liudininkais gražių istorinių iškilmų, kurios pasiliks ilgai atmintinai.

Tą dieną pašventintas gražus istorinis Kryžius, kuris pastatytas šale Šv. Andriejaus bažnyčios prie Stanley gatvės.

Sventinimo ceremonijas atliko J. E. vyskupas Vincas Padolskis, dayvaujant šios aplinkės dvasiškiams bei įvairių draugijų atstovams ir Connecticut steito sekretoriui W. A. Purcell. Sventinimo apeigas atlikus, vyskupas pirmas pabučiavo šv. paminklinį Kryžių bei pasakė reikšmingą kalbą.

Profesorius V. Marijošaus vadovybėje, Šv. Cecilijos choras sugiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus.

Pagerbta kariai žuvę už Amerikos bei Lietuvos laisvę. National Guard pagerbė šivaius. Patriotinė kalba pasakė senatorius W. A. Purcell, pažymėdamas, kad nėra gražesnio darbo kaip pastatyti šį šventovę. Bet negana to, mes 365 dienas metuose turime turėti savo širdyse, mintyse ir maldose, kad atnešt žmonėms laisvę, kurie randasi už geležinės uždangos, ypatingai laisvę Lietuvai.

Gražią kalbą pasakė kun. Jurgis Vilčiauskas, buvęs antrojo pasaulinio karo kapelionas.

Kalbėjo ir advokatas Algirdas Povilaitis, kuris buvo šio Kryžiaus statymo komiteto pirmininkas.

Įvairių draugijų atstovai sudėjo gėlių vainikus prie Kryžiaus, prisimenant žuvusius.

Šių iškilmų tvarką rūpestingai vedė kun. J. Matutis.

Po iškilmų dauguma suėjo į parapijos salę, kur buvo paruošti užkandžiai. Ir čia dalyvavo J. E. vyskupas V. Padolskis, prelatas J. Ambotas, vietinės ir kitų parapijų kunigai. Po užkandžių buvo pasakyta daug įvairių kalbų.

Reikia pažymėti, kad šio paminklinio Kryžiaus pastatymas įvyko bendromis jėgomis, kaip senesnių atvykusių lietuvių, taip ir naujakurių, gaunant aukų iš įvairių tautybių žmonių.

B. M.

LRKSA 91-MOS KUOPOS NARIAMS

Waterbury, Conn.—LRKSA 91-ma kuopa liepos ir rugpjūčio mėnesiais susirinkimų neturės. Duokles galite užsimokėti pas kuopos raštininkę Janušaitienę, 21 Chipman Street. Valdžyba

Willows, Calif.—Liepos 12-tą dėl miško gaisro žuvo 15-ka asmenų. Autoritetai suėmė 26 metų amžiaus Stanford P. Patton, kurs prisipažinęs, net tris gaisrus sukėlęs, kad bebesinant užsidirbt kiek pinigų. Jis turi nešėdį žmoną ir tris vaikus.

Ukrainiečių dienraštis "Amerika" tilpo a. a. dr. Jono Basanavičiaus atvaizdas ir straipsnis apie jo įsteigtą "Aušrą" ir jos 70 metų sukaktį. Reporteris

TOP TASTE ON

Tap!

STEGMAIER

GOLD MEDAL BEER

COOL, BLENDED FOR CLEAN TASTE CLEAR THROUGH

For Prompt Delivery Call

WILKES-BARRE	2-8171	PITTSBURY	3-123
NANTICOKE	Call ENTERPRISE 1-0691 (NO TOLL CHARGE)	HARVEY'S LAKE	9-3092
DUPONTPITTSBURY 2866	SHICKSHINNY3221

Tune in "Stegmaier Sportscast" at 6:00 P. M. every Monday, Wednesday and Friday, WNBC-TV, Channel 12

For Prompt Delivery Call

WILKES-BARRE	2-8171	PITTSBURY	3-123
NANTICOKE	Call ENTERPRISE 1-0691 (NO TOLL CHARGE)	HARVEY'S LAKE	9-3092
DUPONTPITTSBURY 2866	SHICKSHINNY3221

Tune in "Stegmaier Sportscast" at 6:00 P. M. every Monday, Wednesday and Friday, WNBC-TV, Channel 12

LIETUVOS KARIUOMENĖS KŪRĖJŲ-SAVANORIŲ ŽINIAI

Lietuvos Kariuomenės kūrėjai-savanoriai, kurių tik mažam skaičiui pavyko išvengti Sovietų Sąjungos komunistinių budelių žiaurios keršto, labai siejosi savo pavergtos tautos nelaimėmis ir kančiomis. Po sunkaus trepties laikotarpio, savanorių didesnis kiekis apsigyveno JAV Chicago mieste ir čia susibūrė į L. K. Kūrėjų-Savanorių Organizaciją.

Norėdami gyviau dalyvauti Lietuvos laisvinimo talkoje ir siekdami aktyvesnio veikimo kojoje prieš pasaulio marą—komunizmą, SKELBIAME visų Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių žinias:

I. Vykiant LRKSA 1952 metų gruodžio 14 dienos Chicago mieste visuotinio narių susirinkimo nutarimą, išrinktoji valdyba, drauge su minėto susirinkimo prezidentu, š. m. gegužės 22 d. bendrame posėdyje nutarė imtis iniciatyvos atgavinti visame laisvame pasaulyje Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungai ir veikti jos Laikinių Įstatų Tretyje pagrindais, vienkartį ISIJUNGIANT į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

II. Iki visu narių balsavimu bus išrinkti Centro Organai, visą organizacinį darbą atliks L. K. K. Organizacijos Valdyba Chicagoje.

III. Centro Organų rinkimu data nustatoma 1953 m. spalio 31 diena. Rinkimai bus vykdomi korespondencine tvarka. Atsiųstus balsus suskaičius ir rinkimų protokolą surašęs tam reikalui pakviesta Rinkimų Komisija.

IV. Visi laisvame pasaulyje gyvenantieji kūrėjai-savanoriai prašomi galimai greičiau atsiliepti, pranešant šiai valdybai savo dabartinį adresą. Skyriams vietoje organizuoti ir Centro Organų rinkimams praveisti visos informacijos bus pasiūstos kiekvienam asmeniškai, gavus atsiliepimą—adresą. Žinias siųsti šiuo adresu: Mr. V. Rekus, 1630 N. Kedzie Ave., Chicago 47, Illinois, USA.

Visuotinio Susirinkimo Prezidiumas: Pirmininkas—Juozas Tumas Sekretorius—Jonas Melys

L.K.K.S. Organizacijos Valdyba: Pirmininkas—Jurgis Bobelis Vice Pirm.—Vincas Rekus Kasininkas—Matas Klika Sekretorius—Adolfas Juodka

JAV-ėse baltų pastangomis paruošta dokumentinė medžiaga apie sovietinį genocidą Pabal-tijų.

BANKO PATVARKYMAI

Lietuvių banke valandos kiek pakcistos. Nuo birželio (June) 1, 1953, pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:30 ryto iki 2:30 p. p.; trečiadieniais ir šeštadieniais 9:30 iki 12 pietų; penktadieniais nuo 9:30 iki 2:30 ir nuo 4:30 iki 6 val. vakaro.

Taupymai nuo liepos (July) 1 d. duos 2 1/2%. Ir padėti taupymai iki liepos 10-tai duos nuosimtį nuo liepos 1 dienos.

Taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp. globa, kiekviena knygtutė iki \$10,000.00 apsaugota.

Užbaigtas banko padidinimo darbas, patogumai yra geresni ir atsilankę gauna kuo geriausius patarnavimus.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6712 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO HE. 1-2498

